

ŠKOLSKO/OPĆINSKO/GRADSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2019. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 1. razred

Zaporka:

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Školskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Ispit se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuje se Hrvatski pravopis Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena je uporaba čitljivo napisanog velikog tiskanog slova.

Za vrijeme pisanja ispita ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama i praznim stranicama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadatci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani velikim tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

PRVA TRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENIH FOTOGRAFIJA.

3

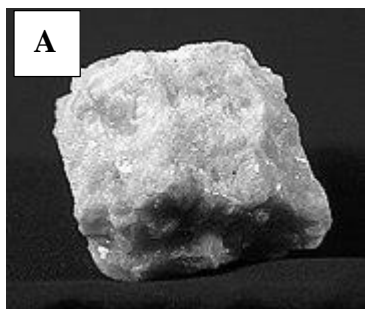
1. Bijela linija na fotografiji, označena crnom strelicom označava _____ °
_____ geografske širine. Naziv strane svijeta na kojoj je ploča s natpisom
ekvator i Sjeverni pol u odnosu na osobu na fotografiji je _____, a naziv strane
svijeta na kojoj je snimatelj fotografije u odnosu na osobu na fotografiji je _____.

3

2. Kojeg će dana u godini sjena osobe na fotografiji u podne biti najkraća? _____
(upiši datum). Naziv gibanja Zemlje koje utječe na navedenu duljinu sjene u podne je
_____. Ucrtaj na fotografiji linijom smjer sjene
osobe kada je Sunce u kulminaciji 23. rujna.

3

3. Naziv stijene prikazane na fotografiji A je _____. Prema
načinu nastanka stijenu prikazanu na fotografiji A ubrajamo u skupinu čiji je naziv
_____ stijene. Primjer korištenja te stijene prikazan je na
fotografiji B, a naziv djelatnosti u kojoj se koristi je _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE SVIJETA.

2

4. Elementi za gradnju Pelješkog mosta prevezeni su brodom iz Kine. Početna i završna luka označene su na priloženoj karti crnim točkama. Ako je brod plovio najkraćom rutom do luke Ploče, najdulje je plovio toplinskim pojasom čiji je puni naziv _____ toplinski pojas. Po pojasnom vremenu, dok je u luci Ploče podne, u luci Tianjin je _____ sati.

3

5. Luka Tianjin udaljena je od luke Ploče _____ ° geografske dužine, a od meridijana prema kojem je određena datumska granica _____ ° geografske dužine. Naziv godišnjeg doba koje je u luci Tianjin dana 11. veljače je _____.

2

6. Na priloženoj karti točkom (●) i brojem 1 označi mjesto koje ima istu geografsku dužinu kao i Tianjin i nalazi se na pola puta između ekvatora i južne obratnice. Na priloženoj karti točkom (●) i brojem 2 označi mjesto čije su geografske koordinate 20° sjeverne geografske širine i 60° istočne geografske dužine.

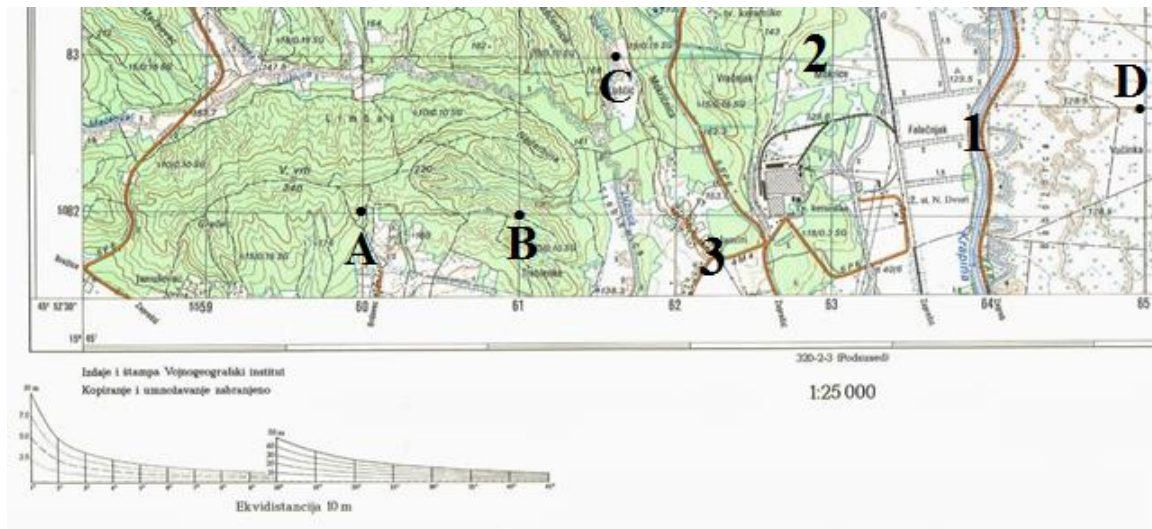
2

7. U odnosu na Sueski kanal, luka Ploče nalazi se na _____ (upiši naziv strane svijeta). Azimut između točke koja se nalazi na sjecištu sjeverne polarnice i početnog meridijana i luke Ploče iznosi _____ °.

2

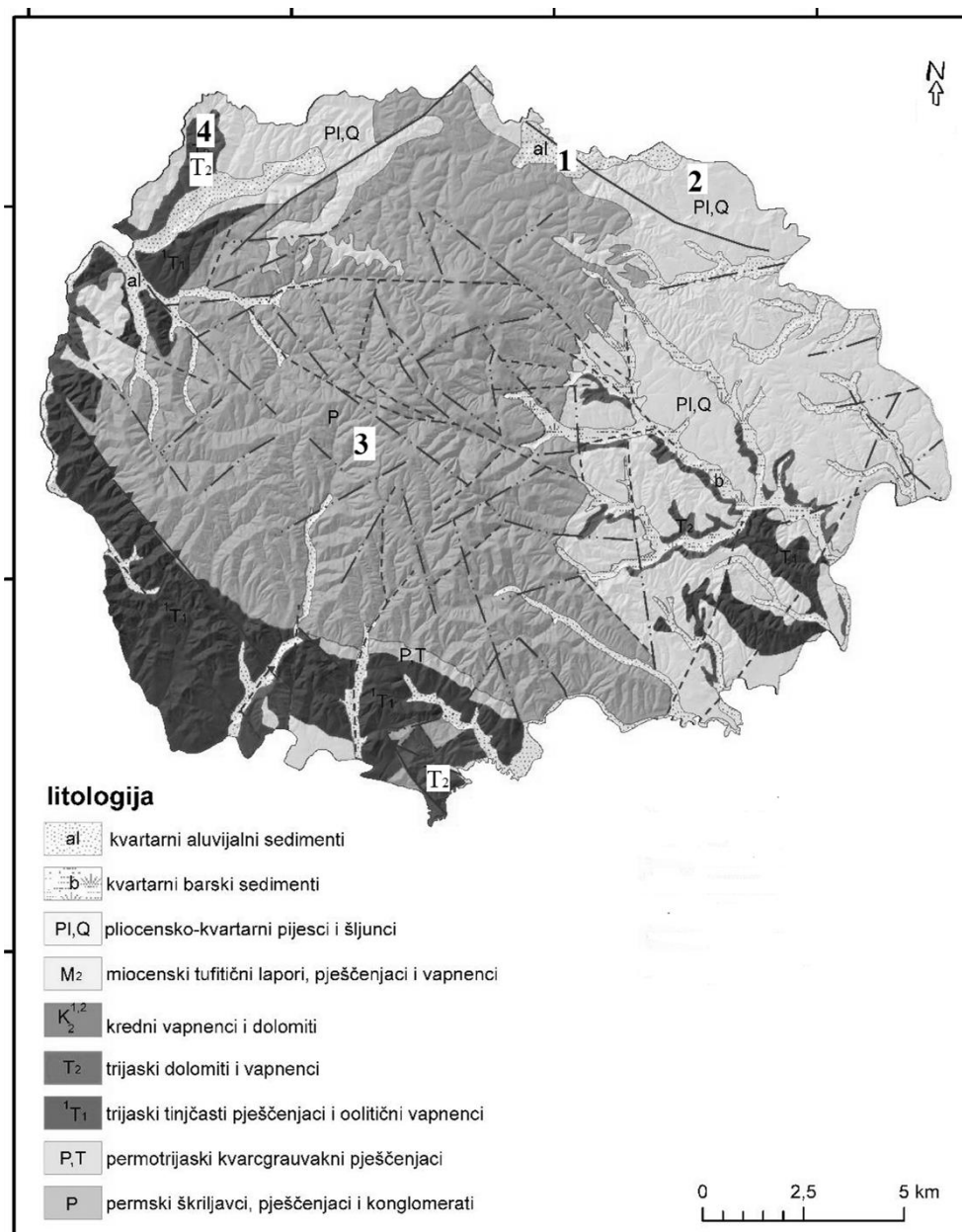
8. Na priloženoj geografskoj karti vidljiva su dva matematička elementa geografske karte. Na crtu upiši njihove nazive: _____.

**SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ UMANJENOG ISJEČKA
TOPOGRAFSKE KARTE.**

2	
- 9.** Naziv discipline geografije koja se bavi proučavanjem elementa prirodne osnove označenog na priloženom isječku brojem **1** je _____, a naziv discipline geografije koja se bavi proučavanjem elementa prirodne osnove označenog na priloženom isječku brojem **2** je _____.
-
2	
- 10.** Sadržaj topografske karte označen na priloženom isječku brojem **3** primarno proučava disciplina geografije čiji je naziv _____ geografija, a ta disciplina pripada grani čiji je naziv _____ geografija.
-
2	
- 11.** Visinska razlika između dviju osnovnih izohipsi na priloženom isječku iznosi _____ metara, a visinska razlika između dviju glavnih izohipsi iznosi _____ metara.
-
1	
- 12.** Zračna udaljenost između točaka **A** i **B** u stvarnosti iznosi _____.
-
1	
- 13.** Od mjesta označenih na priloženom isječku točkama i slovima A, B, C, D, najudaljenije od početnog meridijana je mjesto označeno slovom _____.
-
1	
- 14.** U mjestima označenim točkama i slovima na priloženom isječku u prethodnom zadatku Sunce u istom danu različito izlazi i zalazi. Naziv gibanja Zemlje zbog kojega postoji razlika u vremenu izlaska/zalaska Sunca u označenim mjestima je _____.
-
1	
- 15.** S obzirom na mjerilo, topografsku kartu čiji je umanjeni isječak priložen, nazivamo _____ topografska karta.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE GEOLOŠKE KARTE.

1 16. Kojim je brojem (u bijelom kvadratiću) označeno geološki najstarije područje na priloženoj karti? Zaokruži slovo ispred točnog odgovora.

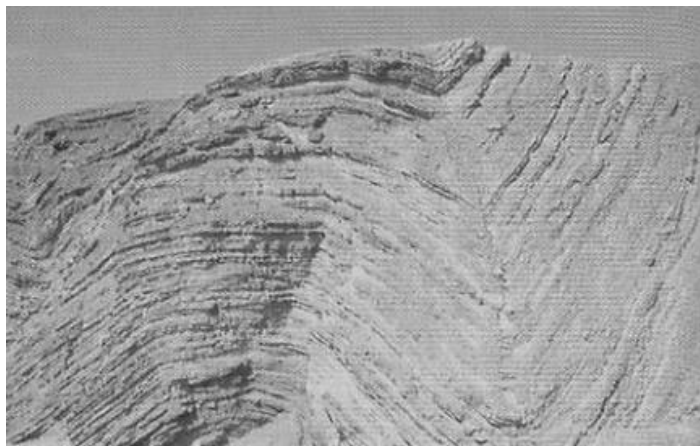
- a) brojem 1 b) brojem 2 c) brojem 3 d) brojem 4

2 17. Naziv eona kojemu pripadaju sva razdoblja navedena u legendi priložene karte je _____, a naziv geološke ere kojoj pripadaju dva najmlađa razdoblja navedena u legendi priložene karte je _____.

1 18. Naziv perioda mezozoika koji nije upisan u legendi priložene karte je _____.

2 19. Naziv geološkog perioda koji neposredno prethodi periodu označenom na priloženoj karti slovom P je _____, a pripada geološkoj eri čiji je naziv _____.

SLJEDEĆIH PET ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE FOTOGRAFIJE I CRTEŽA.

3	
----------	--

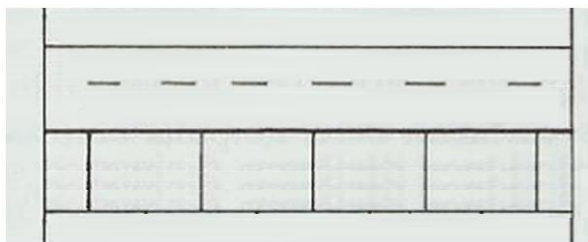
20. Na priloženoj fotografiji na središte osne plohe sinklinale upiši slovo **S**, a na središte osne plohe antiklinale slovo **A**. Sinklinala i antiklinala su elementi strukturne jedinice litosfere čiji je naziv _____.

2	
----------	--

21. Na priloženoj fotografiji upiši slovo **T** na slojeve koji čine tjeme antiklinale, a slovo **D** na slojeve najbliže dnu sinklinale.

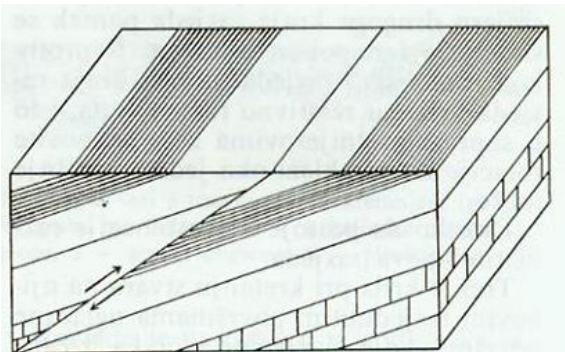
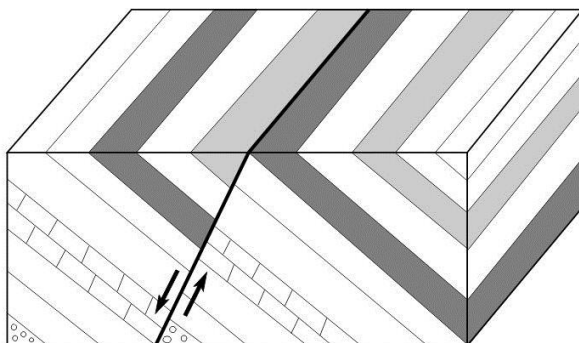
2	
----------	--

22. Crtež prikazuje neporemećene slojeve. Upiši broj **1** u bilo koji dio sloja koji predstavlja topografsku podinu, a broj **2** u bilo koji dio sloja koji predstavlja stratigrafsku krovinu.

2	
----------	--

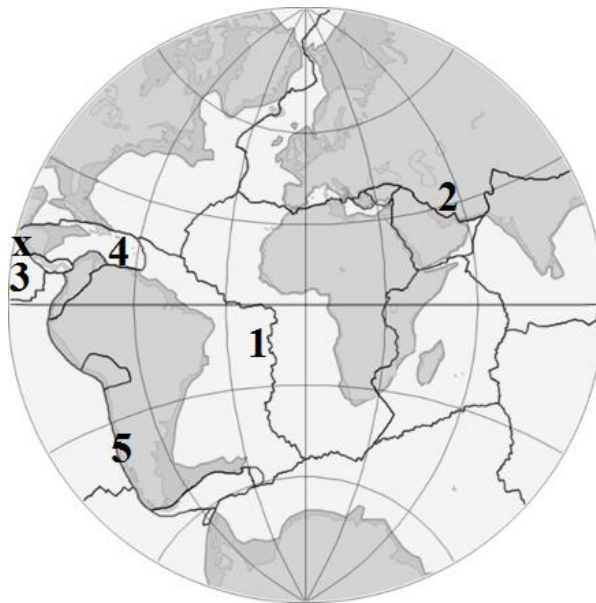
23. Na crte ispod crteža upiši pripadajuće nazive za vrste rasjeda.

3	
----------	--

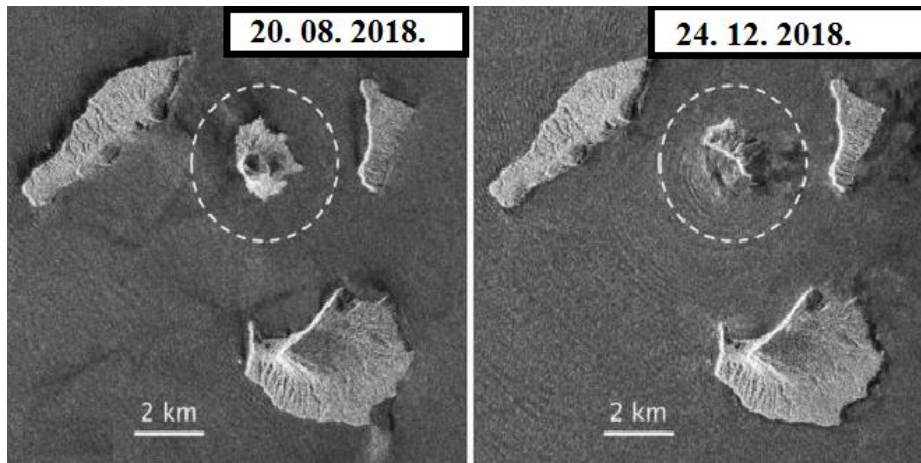
24. Na desnom crtežu rasjeda upiši slovo **P** na podinsko, a slovo **K** na krovinsko krilo. Naziv strukturne jedinice litosfere koja se može razviti nastavili li se pokret krila prikazan na desnom crtežu je _____.

SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENE KARTE.

2	
- 25.** Priložena karta s obzirom na prikazani sadržaj ubraja se u skupinu geografskih karata čiji je naziv _____ karte. Naziv geografiji srodne znanosti koja se bavi proučavanjem sadržaja prikazanog na priloženoj karti je _____.
2	
- 26.** Na granici litosfernih ploča uz koju je upisan broj **1** odvija se pokret čiji je naziv _____, a tu vrstu granice nazivamo _____.
2	
- 27.** Na granici litosfernih ploča uz koju je upisan broj **2** odvija se kontinentska kolizija. Ime južnije položene ploče u odnosu na označenu granicu je _____, a ime sjevernije položene ploče u odnosu na označenu granicu je _____ litosferna ploča.
2	
- 28.** Reljefni oblik koji je posljedica pokreta na granici litosfernih ploča označenoj brojem **1** nazivamo _____, a reljefni oblik koji je posljedica pokreta na granici litosfernih ploča označenoj brojem **2** nazivamo _____.
2	
- 29.** S obzirom na dubinu, na granici litosfernih ploča označenoj brojem **1** najčešći su potresi s _____ hipocentrima, a na granici litosfernih ploča označenoj brojem **2** najčešći su potresi s _____ hipocentrima.
2	
- 30.** Ime litoferne ploče označene brojem **3** je _____. Na granici označenoj znakom **X** ta ploča podvlači se pod ploču označenu brojem **4** čije je ime _____.
2	
- 31.** Ime kopnene reljefne cjeline čiji je dio označen brojem **5** je _____. Ta reljefna cjelina nalazi se na litosfernoj ploči čije je ime _____.

POSLJEDNJA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI UZ POMOĆ PRILOŽENOG SATELITSKOG SNIMKA I TEKSTA.

Erupcija i eksplozija njegovog „pretka“ 1883. godine bila je jedna od prvih globalnih vijesti nakon što su telegrafske linije povezale pojedine kontinente. Na mjestu nekadašnjeg vulkana ostala je kaldera promjera sedam kilometara. Unutar nje od 1927. nastajao je novi stožac koji je oblikovao novi otok. Nakon više desetljeća mirovanja, nova erupcija „djeteta“ bila je vrlo dramatična. U jednom je tjednu stožac izgubio dvije trećine visine i volumena. Velik dio te mase skliznuo je u more i 22. prosinca 2018. godine uzrokovao razorni vodeni val u Sundskom prolazu. Na mjestu dosadašnjeg kratera nastao je zaljev, šuma na otoku je potpuno uništena, a tijekom siječnja 2019. godine zabilježena je seizmička aktivnost s jačinom oslobođene energije u hipocentru od 3,7 do 4,3.

2		32. Ime vulkana čiji je dramatični kolaps prikazan na snimku i opisan u tekstu je _____, a nalazi se u državi čije je ime _____ .
2		33. Elementi „djeteta“ vulkana koji se spominju u tekstu su _____ i _____ .
2		34. Prema vrsti erupcije, „dijete“ vulkan ubrajamo u vrstu čiji je naziv _____ vulkani. Razorni val koji je 22. prosinca pogodio Sundski prolaz i okolne otoke nazivamo _____ .
2		35. Jačinu oslobođene energije u hipocentru potresa nazivamo _____, a iskazuje se ljestvicom čije je ime _____ .